

Tasarıda tanımlanan **Mahalli Biyolojik Çeşitlilik Kurulu**, halkın çok zayıf bir şekilde temsil edildiği, il bazında yapılan bir örgütlenmeyi tanımlamaktadır. Bu değerlendirme, Anayasa'nın katılımcılık ilkesine zıt olmasının yanı sıra 1996 yılında taraf olduğumuz Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi'nin "ekosistem yaklaşımı prensibine" aykırıdır.

Doğaya ve biyolojik çeşitliliğe karşı işlenen fiillerin kabahat kapsamından çıkıp, suç kapsamına girmesi beklenirken, tasarıyla bu beklenti boşa çıkmıştır. Tasarıda, "Mutlak koruma bölgesinin habitat kaybına yol açacak ölçüde" ciddi tahribatlar bile komik denebilecek bir üst sınırdan cezalandırılmaktadır. Tüm dünyada önemli gündem maddelerinden birini oluşturan **yabancı ve yayılmacı tür girişinin önlenmesi** konusu muğlak bir biçimde geçirilerek, doğa ve biyolojik çeşitlilik bakımından çok sakıncalı bir durum meydana getirilmektedir.

Sonuç olarak, "Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı", içerdiği yanlışlıklar ve yaptırımların eksikliği/yanlışlığı nedeniyle ülkemizin doğal zenginliklerinin ve doğa koruma alanındaki kazanımlarının onarılamayacak biçimde zarar görmesine yol açabilecektir.

Bu nedenle Tasarı; bu içeriği ve düzeniyle TBMM'ye sunulmamalıdır. Hazırlık sürecinde dile getirilen ve katılımcılar tarafından da benimsenen görüş ve öneriler dikkate alınarak yukarıda örneklenen eksiklik ve yanlışlıkları giderecek biçimde yeniden düzenlenmelidir. Yeniden düzenlenen Tasarının, TBMM'deki ilgili komisyonlarda görüşülmesi sürecine "taraf" konumundakiler öncelikli olmak üzere ilgili demokratik kitle örgütlerinin dengeli katılımları sağlanmalıdır.

Korunan alanları istisna-özel kanun kapsamından çıkaran,
İç içe geçen doğal ve kültürel değerleri birbirinden ayırıştıran,
Sürdürülebilirlik adı altında kullanımı amaç eden,

Ulusal değerleri yerel çıkarılara devreden,
Doğal değerleri piyasa malına dönüştüren,
Korunan alanlarda imar mevzuatı ile yapılaşma yolu açan,
Bu tasarıya "HAYIR" diyoruz.

Meslek örgütlerini, bilim insanlarını görmezden gelerek hazırlanan bu tasarı bir an evvel geri çekilmelidir. Tasarı bu haliyle kesinlikle kabul edilemez.

Mehmet SOĞANCI
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB VE TTB ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI İLE GÖRÜŞTÜ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet SOĞANCI, TTB Merkez Konseyi Başkanı Eriş BİLALOĞLU, TMMOB Hukuk Danışmanı Nurten Çağlar YAKIŞ, TTB Hukuk Müşaviri Mustafa GÜLER ve TTB Merkez Konseyi Üyesi Hüseyin DEMİRDİZEN, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer DİNÇER ile İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetmelikleri üzerine 25 Ocak 2011 tarihinde bir görüşme yaptı.

Görüşmede ayrıca konu üzerine TMMOB ve TTB Görüşü yazılı olarak iletildi.

Sayın Ömer DİNÇER
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI

Sayın Bakan;

Bakanlığınız tarafından benzer içerikte ama "üçüncü" kez olmak üzere hazırlanan

- "İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği",

- "İşyeri Hekimlerinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik" ve

- “İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik”leri 27.11.2010 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlandı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 27 Kasım’da, Antalya’da, ilgili tüm tarafların katılımıyla, çalışma yaşamının teorik altyapısını oluşturmayı amaçladığı “İş Sağlığı ve Güvenliği Strateji Çalıştayı”nın açılış konuşmasında bu Yönetmeliklerin yayınlandığını duyurdu, böylece “nasıl olmalı?” sorusuna cevap aramak üzere toplanılan bir ortamda “nasıl yapılacağı” da bildirilmiş oluyordu. Bu durumun katkı sunmamız açısından uygun olmadığı açıktır.

Bu Yönetmeliklere göre;

- İşçi sağlığı ve iş güvenliği hizmet sunumu ve eğitim hizmetleri taşeronla devredilmektedir. Taşeronluk İş Yasası’nda özel düzenlemesi bulunan; işçi haklarının kısıtlanmasından işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınmamasına kadar birçok sakıncayı barındırdığından, mutlak zorunluluk hali dışında yerinde görülmeyen bir çalışma biçimidir.

Genel olarak çalışma ilişkisinde uygun bulunmayan bir iş ilişkisinin işçinin yaşam ve sağlık hakkını doğrudan ilgilendiren işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında uygulanmak istenmesinin sağlığın korunması ve geliştirilmesine katkı sağlamayacağı açıktır. Daha çok işçinin daha etkin işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleriyle karşılaşmasına yönelik çaba içinde olunması gerekirken, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü’nün taşeronlaştırmanın düzenleyicisi ve destekleyicisi olması bizce doğru değildir.

- Bugün işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında ülkemizdeki en yaygın hizmet sunum modeli olan iş yeri ortak sağlık birimlerinin tasfiye edilmesiyle yerine iş yeri dışında özel şirketlerin kuracağı birimlerin geçirilmeye çalışılması için gösterilen çaba da kabul edilebilir değildir.

- İş güvenliği mühendisleri ve iş yeri hekimlerinin eğitim hizmetlerinin özel dersaneler aracılığıyla verilmesine yönelik ısrarı doğru bulmuyor ve kesinlikle kabul etmiyoruz. İdari yargı kararına aykırı olarak, TTB tarafından 2003 ve sonrasında verilen iş yeri hekimliği sertifikalarını kabul etmemek ve TMMOB’a bağlı Odalar tarafından verilen iş güvenliği belgelerini görmezden gelmek, ancak Bakanlık tarafından verilenlerin tamamını kabul etmek şeklinde düzenleme yapılmıştır ki bu durum hukuka aykırılıkta ısrar niteliğindedir.

Sosyal tarafların Yönetmeliklerden beklediği amaç, çalışanların iş yerindeki tehlikelerle karşılaşma ve onlara maruz kalma olasılığını en aza indirmek için oluşturulacak örgütlenme, normlar ve sürekli gözetimi mümkün kılan bir yapıyı ortaya çıkarmaktır. Bu yapının tarafları ise, devlet, işveren, çalışanlar ve sendikaları, iş güvenliği mühendisleri ve iş yeri hekimleridir. Bu unsurların doğru kurgulanması, güvenlik kültürünün gelişimine ve sistemin tesisine güçlü bir temel sağlayacaktır. Bu nedenle, iş güvenliği mühendisi, iş yeri hekimi ve sendikaları düzenlemelerin içine, işlevine uygun ana unsurlar olarak doğru koymak gerekir. Bu unsurları inkârâ dönük bir yaklaşımın ürünü olan Yönetmeliklerin amaca hizmet etmeyeceği açıktır.

TMMOB ve TTB, bu yönetmeliklerin hazırlandığı süreçte her türlü yapıcı katkıyı sunmaya çalışmıştır.

TMMOB ve TTB bu alanda her zaman olduğu gibi işçi sağlığının ve iş güvenliğinin korunmasından yana taraf olmaya devam edecektir.

Saygılarımızla.

Eriş BİLALOĞLU
Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı

Mehmet SOĞANCI
Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı

AKP ÜLKEYİ "TORBA"YA SOKARAK YÖNETME GAYRETİ İÇİNDE

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet SOĞANCI, TBMM'ye sunulan "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" üzerine 4 Aralık 2010 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

AKP Hükümeti, toplumun büyük kesimini ilgilendirmesine karşın, toplumdan gizlediği politikaları yürütmeye yönelik yasa yapma biçimini bir kez daha tekrarlayarak, 29 Kasım 2010 tarihinde "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" nı TBMM Başkanlığına sundu. Basında, "büyük vergi affı" olarak duyurulan torba yasaya, esnafın vergi borcuna af getirileceği gerekçesinin arkasına saklanarak ilgili ilgisiz birçok düzenleme sokulmuştur.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'ndan 4857 sayılı İş Yasası'na, özelleştirmelere ilişkin mahkemelerin verdiği yürütmeyi durdurma ve iptal kararlarının uygulanmamasından kamu kurumlarının İstanbul'a taşınmasına kadar, AKP'nin devleti yeniden şekillendirme projesi söz konusu "torba yasa" içerisine yerleştirilerek; hepsi tek tek tartışılması gereken düzenlemeler kamuoyunun dikkatinden kaçırılmak istenmektedir.

Daha önce, "Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" adı altında TBMM'ye sunulan ve Plan ve Bütçe Komisyonu'nda bekleyen düzenleme de bu yeni torba yasa içerisine sokularak, oldu bittiye getirilmektedir.

Devlet personel istihdamına ilişkin temel yasa değişikliği niteliğinde değişiklik öngören ve emek örgütlerinin pek çok itirazını barındıran bir tasarının özellikle "vergi affı" gibi bir konu ile birleştirilerek yasalastırılmaya çalışılmasındaki temel amacın, bu tür bir aftan yararlanacakların desteğinin alınması olduğu açıktır. Bu durum, çalışanların hak kayıpları ve sosyal devletin tasfiyesi ile toplumun tüm emekçi kesimleri üzerinde oluşacak olumsuz etkilere karşı gelişen haklı ve meşru muhalefeti yürütenlerle, salt "vergi affı" üzerinden tasarımı destekleyenler arasında toplumsal parçalanma ve çatışmalara neden olacak bir nitelik taşımaktadır.

"Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" içerisindeki düzenlemeler toplumun tüm kesimlerini ilgilendirmektedir. Bu nedenle, toplumu temsil eden demokratik yapıların görüşünün alınması da zorunludur.

AKP, torba yasa adı altında ilgili ilgisiz konularda yasa değişikliği yapmaktan, ülkeyi torba yasalarla yönetme anlayışından bir an önce vazgeçmelidir.

Mehmet SOĞANCI
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

**Üye Aidatlarımızı
Ödeyelim,
Odamıza Sahip Çıkalım.**

MMO BASIN AÇIKLAMALARI

MMO'DAN BÜTÇE AÇIKLAMASI

2011 Bütçesi ve 2011–2013 Orta Vadeli Programı, büyüme-istihdam ilişkisinin koptuğunu, yatırımlar ve sosyal harcamalardaki gerilemeyi, bütçe açığı, borç ve faiz giderleri ile vergi artışlarının kronikleştiğini göstermektedir.

Genel amaçları arasında *kalkınmayı desteklemek, dışsal şoklara karşı ekonominin dayanıklılığını artırmak, kamu harcamalarının kalitesinin artırılması, halkımızın hayat standardının yükseltilmesi, eğitim, sağlık ve sosyal nitelikli, büyümeyi ve istihdamı destekleyen harcamalar ile bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması, orta ve uzun vadede ekonominin verimliliğini ve üretken yapısını destekleyen altyapı yatırımlarına ağırlık vermek, vb. hususlar bulunan 2011 merkezi yönetim bütçesi, gerçekte bu özelliklerden yoksundur.*

Büyüme-istihdam ilişkisi kopukluğu, yüksek oranlı bütçe açığı, cari işlemler açığı ve yine yüksek oranlı borç ve faiz giderleri, 2011 bütçesinin yapısını belirlemektedir. Bu durum 2011-2013 dönemi Orta Vadeli Program (OVP) için de geçerlidir. Aynı şekilde eğitim, sağlık ve yatırımlara ayrılan payların düşüklüğü, gelir vergisi artışlarının esasen çalışanlara yüklenmesi, KDV, ÖTV dahil dolaylı vergilerin yüksekliği ve vergi artışlarının yansıdığı zamların sürekliliği, genel bütçe uygulamaları ve 2011 bütçesinin karakteristiğidir. Bu parametreler, bütçenin, toplumun çoğunluğunun ihtiyaçlarına göre hazırlanmadığını göstermektedir.

Bütçe gerekçelerinde sözü edilen “büyümeye istikrar kazandırmak” konusu, iktidarın uzunca bir süredir başvurduğu bir aldatmacadır. Kriz öncesinde veya sonrasında, yabancı sermayeye verilen yüksek faiz

yoluyla gerçekleşen “sıcak para akımı” ile ucuz dövizle bağlı ithalat politikaları ve ucuz iş gücü maliyeti sayesinde aldatıcı “büyüme” rakam ve yorumlarına ulaşılmaktadır.

Ancak **1924-2008 arası 85 yılda % 4,9 ortalama büyüme** oranına ulaşılrken, İkinci Dünya Savaşı yılları hariç en düşük büyüme oranı, AKP iktidarı yıllarını da kapsayan **IMF güdümlü 1998-2008 döneminde % 3,8** olmuştur. 1998-2008 büyümesi, 1980-1989 liberalleşme döneminin % 4,8 ve 1990-1997 serbest sermaye hareketleri döneminin % 4,4 oranındaki büyüme oranlarının bile gerisinde kalmıştır. Diğer yandan OVP'ye göre büyüme oranları 2010-2013 yılları için sırasıyla % 6,8, % 4,5, % 5,0 ve % 5,5 olarak öngörülmüştür. Kısaca 2010-2013 dönemi ortalama yıllık büyüme oranı % 2,4 olacaktır. Bu nedenle 2011 bütçesi ve 2011-2013

dönemi OVP'si, gerçekte ülke çıkarları ve istihdamdan kopuk bir büyüme spekülasyonunu yansıtmaktadır. 2002-2010 döneminde tüm büyüme ve verimlilik artışına karşın istihdam yalnızca % 0,2 oranında artmıştır. Özetle, büyüme ve istihdam, verimlilik ve istihdam arasındaki bağlar kopmuş durumdadır. Bu nedenle gerçekte % 20 dolaylarında olan işsizliğin resmi telaffuzu olan % 12 oranı, OVP döneminde de değişmesi söz konusu edilmemektedir.

2011 yılı merkezi yönetim bütçesinin net gelirleri 272,750 milyar TL, giderleri 312,519 milyar TL, bütçe açığı ise 39,7 milyar TL olarak öngörülmüştür. OVP 2011-2013'e göre cari işlemler açığı 2012'de % 45,1'e, 2013'te 47,8'e ulaşacaktır.

Yine 2011-2013 döneminde dış ticaret açığı -72,5, -79,0, -85,0 milyar TL olacaktır.

2011 yılı borç ve faiz giderleri ise 55 milyar TL ile bütçenin % 20'sine, GSYH'nin % 4,5'ine tekabül etmektedir. Genel yönetim nominal borç stoku ise GSYH'nin % 40,6'sı olmaktadır.

2011 bütçesi, yatırımlara ilişkin neo liberal dönemin temel yaklaşımları uyarınca yatırımlardaki düşüşü de yansıtmaktadır. Sabit sermaye yatırımları 2008'de GSYH'nin % 20'si iken 2011'de % 19'a düşmekte; bu oranın içindeki kamu sabit sermaye yatırımlarının GSYH içindeki payı da aynı yıllar itibarıyla % 4,1 ve 4,3 ile durağanlık arz etmekte, özel yatırımlarda ise %16,'dan 14,7'ye gerileme görülmektedir. Toplam yatırımların GSYH içindeki payı ise 2008'den 2011'e % 22,1 oranından % 18,6'ya gerilemiştir. Toplam yatırımların merkezi bütçe içindeki payı ise 2000'de %16, 2010'da % 7,8 ve 2011'de % 7,2 olarak belirlenmektedir.

Eğitim ve sağlık giderlerinin durumu da iç açıcı değildir. Eğitime bütçeden ayrılan 34,1 milyar TL GSYH içinde % 2,8 oranına tekabül etmekte; 2010 bütçesindeki payı 9,8; 2011'de ise % 10,9 ile yetersiz bir düzeydedir. Sağlık harcamalarının GSYH içindeki payı % 1,4 olurken bütçe içindeki payı da 2010'daki % 5,4 oranından 2011'de % 4,8'e düşmektedir (17,2 milyar TL).

Önceki yıla göre % 10,5 artış ile 250,769 milyar TL olan ve toplam bütçe gelirlerinin % 92'sini oluşturan vergi gelirlerinin % 30'u doğrudan emekçilerden, % 40'ı da yalnızca ÖTV-KDV gelirlerinden oluşmakta ve OVP politikaları gereğince sürekli olarak artacaktır.

Çalışan emekçilerden toplanan gelir vergisi 2009'da 46,5 milyar TL iken 2010'da 52,2 milyar TL'ye artmış; önümüzdeki üç yıl boyunca da, 2011'de % 14,76 artış ile 74,3 milyara, 2012-2013'te 84 ve 94,9 milyar TL'ye artması öngörülmüştür.

Çalışanlardan alınan gelir vergisi gelirlerinde olduğu gibi KDV, ÖTV ve diğer dolaylı vergiler de önümüzdeki üç yıl boyunca sürekli olarak artacaktır. 2011'de ise motorlu taşıtlar % 11,97, dahilde alınan mal ve hizmet vergileri % 7,35, beyana dayanan KDV % 5,45, tevkiyen KDV % 3,17, dahilde alınan mal ve hizmet vergileri % 7,35, petrol ve doğalgaz ürünleri % 8, alkollü içkiler % 32,81, tütün mamulleri % 1, 31, dayanıklı tüketim ve diğer mallar % 10,56, kolalı gazozlar % 10, 56, harçlar % 11,09, ÖİV % 10,57 artacaktır. Kısacası gıda, enerji, ulaşım vd. zamlarla birlikte Türkiye sürekli zam rejimi içinde.

Bu arada dikkat çeken bir nokta, kamu hizmet gelirleri ve kamu kurumları kârlarında sırasıyla % 69 ve % 10,2 oranında azalma yaşanacak olmasıdır. Çünkü kamusal üretim ve hizmetler hızla tasfiye edilmektedir.

2011 bütçesinde kamu çalışanlarının ücret ve maaşlarına yapılacak zammın ise % 4 + 4 + 80 TL "denge tazminatı"ndan ibaret olması, yanlış ekonomi politikaları ve bütçe yüklerinin çalışanların sırtına nasıl yıkıldığını göstermektedir.

Ali Ekber ÇAKAR
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

ENERJİ VERİMLİLİĞİ HAFTASI TASARRUF BİLİNCİ OLUŞTURMAK İÇİN DEĞERLENDİRİLMELİ

Enerji Verimliliği Haftası, enerji alanındaki dışa bağımlılığı azaltma ve sanayi, bina ve ulaşım sektörlerindeki tasarruf potansiyeli bilinci oluşturmak için değerlendirilmelidir.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası, 5 bin “Sanayi ve Bina Enerji Yöneticisi”nin ve 9 milyon mevcut bina ile tüm yeni yapılacak binalara “Enerji Kimlik Belgesi”ni düzenleyecek olan “Enerji Kimlik Belgesi Uzmanları”nın eğitim ve belgelendirilmesine yönelik katkı ve çalışmalarını başarıyla sürdürüyor.

Türkiye'nin yüzde 70'i aşan enerji ithalat bağımlılığının, ülke ekonomisi ve halk üzerinde enerji fiyatlarını önemli bir baskı unsuru haline getirdiği bilinmektedir. Enerji üzerinden alınan dünyadaki en yüksek vergiler ve hane halkı gelirinin gittikçe düşmesi nedeniyle enerji harcamalarımız; halkımız ve dünya piyasalarında rekabet etmeye çalışan sanayici üzerindeki en ağır yük haline gelmiştir.

Enerji verimliliği uygulamalarının etkinleştirilmesi ve enerji tasarrufu sağlanması; yeterince değerlendirilmeyen linyit, hidrolik, rüzgâr enerjisi, jeotermal ve güneşe dayalı elektrik üretim potansiyelinin harekete geçirilmesi; birincil enerji tüketimi ve elektrik üretiminde dışa bağımlılığın azaltılması, serbestleştirme ve özelleştirmelerden vazgeçilerek kaynakların esas olarak kamusal çıkarlar gözetilerek değerlendirilmesi, kamusal planlama, kamusal üretim ve denetim öncelikli enerji politikası olmalıdır.

Özel olarak enerji verimliliği alanında Türkiye'nin enerji politikasının temel hedeflerinden birisi, **enerji verimliliğinin artırılması ve enerji yoğunluğunda düzenli bir düşme eğiliminin** yakalanması olmalıdır. Bu kapsamda, içinde bulunduğumuz Enerji Verimliliği Haftası dolayısıyla **sanayide yüzde 35**

civarında, ulaşımda yüzde 20, binalarda yüzde 30-35 arasında bulunan nihai enerji tüketiminin, verimlilik önlemleri ile sanayide yüzde 20, ulaşımda yüzde 25, binalarda ise yüzde 30 ile 50'lere varan tasarruf potansiyelinin geri kazanılmasının olanaklı olduğunu belirtmek isteriz.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası (MMO), **Enerji Verimliliği Kongreleri** düzenlemekte ve bu alanda önemli çalışmalar yürütmektedir. Binaların ısı yalıtımı ve enerji performansı açısından değerlendirilmesi; yüksek verimli kazanlar, ısı tesisatı, soğutma ekipmanları, sıcak ve soğuk boru ve yüzeylerin yalıtılması, atık ısının geri kazanımı; kojenerasyon; bölgesel ısıtma tesisleri; enerji verimli ve çevre uyumlu taşıtlar, enerji verimliliği açısından önem taşıyan konulardan bazılarıdır. Odamız bu konularda eğitimden denetim ve belgelendirmeye kadar çeşitli faaliyetleri yürütmektedir. MMO, halkımızın ve kamu kuruluşlarının bu konularda bilirkışı olarak ilk müracaat noktasıdır.

Odamız enerji verimliliği konusunda hazırlanmakta olan tüm yönetmelik ve politika dokümanlarına bu alandaki deneyimleri ve üyelerinin bilgi birikimine dayanarak kamu yararı da göz önünde bulundularak çok kapsamlı görüşler hazırlayarak sunmakta, önerilerinin uygulanıp uygulanmadığını yasal süreçler de dahil olarak takip etmektedir. Bu yönü ile Odamız, enerji verimliliği sektörünün temel bir bileşeni olmuştur.

Ülkemizdeki Laboratuvar Sayısını Üçe Yükselttik

EİE'nin hedefinde bulunan **5 bin Enerji Yöneticisinin** yetiştirilmesine Türkiye'nin ilk "**Enerji Verimliliği Yetkili**" kuruluşu olarak Odamız aktif katkı sunmaktadır. EİE ve enerji verimliliği danışmanlık şirketleri dışında Odamızca yürütülen

çalışmalar sonucu, sanayi ve bina sektörlerine yönelik düzenlediğimiz **Enerji Yöneticisi** Kurslarında, bir yıllık bir süre içinde meslektaşlarımızdan 700'ü başarı göstererek belge almıştır. Bu eğitimlere yönelik kamunun Ankara'da bulunan tek uygulama tesisinin talebe yanıt vermemesi nedeniyle Odamız, sanayinin yoğun olduğu **Kocaeli ve İzmir**'de iki ayrı uygulama laboratuvarı kurmuştur. **İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü ile Odamızın ortaklaşa yaşama geçirdiği Enerji Verimliliği Eğitim ve Uygulama Merkezi**'nden sonra, **Kocaeli'nde kurduğumuz laboratuvar**, Oda öz kaynaklarından 1,65 milyon TL harcanarak devreye sokulmuştur. Bu **ilk Enerji Verimliliği Uygulama Merkezleri** Enerji Yöneticisi eğitimlerinin düzenlenmesinde kullanılacağı gibi; enerji verimliliği alanında birçok eğitim ihtiyacına yanıt **verecek**; ayrıca mühendislik öğrencileri laboratuvar ve uygulamalı eğitim olanaklarından yararlanabilecektir.

Bu eğitim merkezleri ile birlikte, “**B Sınıfı**” olan yetkimiz, **Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulu**'nun 22 Aralık 2010 tarihli toplantısında alınan kararla “**A Sınıfı Yetki Belgesi**”ne yükseltilmiştir. Böylece enerji verimliliği hizmet sektörünün bilgi düzeyini yükseltmek ve yönetmelik şartlarını yerine getirmesi için **etüt-proje eğitimlerine** de başlanabilecektir.

Enerji Kimlik Belgesi Uzmanı Yetiştirme Eğitimlerine Başladık

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın 2008 yılında yayımladığı yönetmelik uyarınca **tüm yeni ve eski binalara Enerji Kimlik Belgesi** düzenlenmesi zorunlu kılınmıştır. Bu belgenin, **2017 yılına kadar yaklaşık 9 milyon mevcut binaya (bağımsız bölümlerine de ayrı ayrı düzenlenmek kaydı ile) ve her yıl inşa edilen ortalama 100 bin binaya** düzenlenecektir. Bu kadar büyük hacimli bir işin layıkıyla yerine getirilebilmesi için ülkemizde **binlerce uzmanın çok kısa sürede** yetiştirilmesi ve belgelendirilmesine ihtiyaç duyulacaktır. Bu kapsamda Odamız, 10 Haziran 2010 tarihinde yayımlanan

“**Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlarına ve Eğitici Kuruluşlara Verilecek Eğitimlere Dair Tebliğ**”in yayımlanmasının ardından **eğitici kurum** olarak faaliyet göstermek üzere Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nca yetkilendirilmiştir. Böylelikle Odamız, Enerji Kimlik Belgesi düzenleyecek olan Serbest Müşavirlik ve Mühendislik hizmet büroları ve şirketler için bu konuda eğitimler düzenleyebilecektir. Bu kapsamda, 20 Aralık 2010 tarihi itibarıyla Odamıza bağlı tüm şubelerimizde **Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği** kapsamında **Enerji Kimlik Belgesi (EKB) Uzmanı Yetiştirme Eğitimleri** başlamıştır.

Enerji Verimliliği Haftası dolayısıyla kamuoyuna saygı ile duyururuz.

Ali Ekber ÇAKAR
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
(11 Ocak 2011)

TORBA YASA ÇALIŞANLARIN ALEYHİNE, SERMAYENİN LEHİNE DÜZENLEMELER İÇERİYOR

TBMM gündeminde bulunan Torba Yasa Tasarısı ile “*Genel Sağlık Sigortası kapsamının genişletilmesi*”, “*esnafa kolaylıklar getirilmesi*” vb. görünümü altında; **iş gücü piyasası, ucuz işgücü sömürsü geliştirilerek sermayenin istekleri doğrultusunda yapılandırılmakta** ve yıllardır gündemde olan **kamu personel rejimi** doğrultusunda adımlar atılmaktadır. Esnek istihdam ve güvencesiz çalışma biçimlerini yaygınlaştıracak ve aralarında meslektaşlarımızın da bulunduğu kamu çalışanlarını siyasi otoriteye bağımlı kılacak düzenlemeler önemli hak kayıplarına da yol açacaktır. Odamızın tasarının bazı yönleri üzerine yaptığı özet değerlendirmeler aşağıda kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Genç işçi ve çırak sömürsü yaygınlaştırılıyor: En son 20 ve üstü işçi çalıştıran iş yerleri için geçerli olan staj uygulaması, 10 ve (Bakanlar Kurulu kararı ile) beş işçi çalıştıran iş yerlerine genişletilmekte; eğitim süresince her ay 18 yaşını bitirenlere ödenen asgari ücretin 2/3'ü oranında belirlenen ücret, asgari ücretin net tutarının 1/3'ü oranına indirilmekte, yirmi ve daha fazla personel çalıştırılması halinde 2/3'ü nispetinde ödeme öngörülmektedir. Bu uygulamalar ucuz genç iş gücü sömürsünü yaygınlaştıracaktır.

Silikozis işçilerinin sorunları devam ediyor: Silikozis nedeniyle çalışma gücünü en az yüzde 40 kaybeden işçilere, 65 yaş üstü muhtaç, güçsüz ve kimsesizlere bağlanan aylık oranında ödeme yapılması öngörülmekte ve bu mesleki hastalık meslek hastalığı statüsüne alınmamaktadır.

İşsizlik Fonundan Hükümetin kullanacağı oran artıyor, kriz faktörü ve sermayeye teşvik sürüyor: Hükümete, sermayeye kısa süreli esnek çalışma yöntemiyle kısa çalışma ödeneği verebilmek için İşsizlik Fonunun bir önceki yıl prim gelirlerinin yüzde 30'unu kullanma ve yüzde 50'ye çıkarma yetkisi verilerek ilgili yasadaki tanım ve kapsam ihlal edilmekte; genel ekonomik krizler, zorlayıcı sebepler ve sektörel ve bölgesel kriz saptaması ile krizin sürekliliği teyit edilmektedir.

İşverenler sigorta prim gecikme zammından kurtulduğu gibi genç işçi istihdamı yoluyla sigorta primi ödemesinden muaf tutuluyor: İşverenlerin ödemediği primler için uygulanan gecikme zammının affı yanında 2015 yılı sonuna kadar özel sektörde istihdam edilecek 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük erkekler ile 18 yaşından büyük kadınların sigorta primlerinin işveren payının İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması desteği 29 yaş üstü işçilerin işe alınmaması ya da çıkarılmasına da yol açacaktır. İlk defa işe girenlerin deneme süresinin 4 aya çıkarılması vb. işsizliğe açık genç işçi piyasası oluşumunu teşvik etmektedir.

Kayıt dışı ekonomi ve istihdam teşvik ediliyor: Çağrı üzerine çalışma, evden çalışma ve uzaktan çalışma biçimlerine yönelik kısmi süreli iş sözleşmesi ile birlikte sözleşmesiz çalışma biçimleri de yasallaşmakta ve haftalık çalışma süresi 20 saat olarak belirlenmektedir.

Kısmi süreli iş sözleşmesiyle çalışanlara prim ödeme yükümlülüğü getiriliyor: Esnek istihdamın en görünür kesimine yönelik 2012 yılı başında yürürlüğe girecek olan kısmi süreli iş sözleşmesiyle çalışanlar ile ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalıların eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini kendilerinin 30 güne tamamlama yükümlülüğü, kamu ve özel sektör işverenlerini gözetken bir düzenlemedir.

“Denkleştirme” turizm işletme belgeli iş yerlerinde 4 aya çıkıyor: Fazla mesai ücreti ödemeyerek ücretsiz izne çıkarma uygulamasıyla ilgili olan denkleştirme işlemi, turizm işletme belgeli işyerlerinde dört aya çıkarılarak kuralsız çalıştırma yaygınlaştırılıyor.

İş mahkemelerini ilgilendiren işçi şikâyetlerinde müfettişlik/uzmanlık dışlanıyor: İş sözleşmesi fiilen sona eren işçilerin bireysel alacaklarına ilişkin şikâyetlerini incelemede Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürlüğü memurlarını devreye sokacak olan uygulama, mesleki yeterliliği bulunan iş müfettişleri nezdinde uzmanlığı dışlamaktadır.

Kamuda “görev yerine bağlı olmaksızın çalışma ve geçici görevlendirme” ile sürgün vb. politikaların önü açılıyor: Bu görevlendirme biçimleriyle kamuda siyasi ve idari istismara açık, sürgünleri teşvik edecek bir uygulamaya geçilmektedir.

Kadın kamu çalışanlarının doğum öncesi ve sonrası “aylıklı” izinleri “analık” iznine dönüştürülüyor: Kamu çalışanı kadınlara doğumdan önce ve sonra 8'er hafta aylıklı izin verilmesine ilişkin hüküm, analık iznine çevrilerek ücretli izin dışı tutulmaktadır.

Kamu çalışanlarına piyasacı “performans” ölçütleri geliyor: Emsallerine göre başarılı görev yoluyla teşvik, başarı, verimlilik vb. ölçmek üzere değerlendirme ölçütleri belirleme yönelimi, liyakat yaklaşımına aykırı bir biçimde piyasacı ölçütleri kamuya taşıyacaktır.

Kamuda “disiplin” olgusu, sicil'in önüne geçiriliyor: Kamuda sicil notu, sicil amirlerinin teklifi, sıralı sicil amiri, sicil dosyası vb. belirlemeler, disiplin notu, disiplin amirinin teklifi, üst disiplin amiri, özlük dosyası vb. ile değiştirilmekte; vali ve kaymakamların üst disiplin amiri olması ile kamu gelenekleri bozulmaktadır.

Kamu çalışanlarının sendika aidatları kamu tarafından ödenecek: Kamu çalışanları sendikalarına üye olanların ücretlerinden kesilen sendika aidatlarına karşılık olarak devlet tarafından yılda dört kez 45 TL toplu sözleşme primi ödenmesi kamu çalışanlarını ve sendikacılığını siyasi iktidara bağlama çabası olarak gündeme gelmektedir.

“Aile yardımı ödeneği” kamuda kısmi zamanlı çalışanları kapsamıyor: Aile yardımı ödeneği vb. ödemenin, kısa zamanlı çalışan sözleşmeli personeli kapsamaması, Anayasal eşitlik yaklaşımı ile devletin sosyal niteliğinin nasıl aşındırıldığını göstermektedir.

Kamu çalışanlarına grev yasağı sürüyor: Sendika kurma ve sendikalara üye olma hakkı tanınan

sözleşmeli personelin, grev kararı vermesi, propaganda yapması, herhangi bir greve veya teşebbüsüne katılması, desteklemesi yahut teşvik etmesi yasağı ise sürmektedir.

Mahalli idarelerde “ihtiyaç fazlası” işçiler başka kurumlara aktarılarak hak kaybına uğratalacak, taşeronlaştırma yayılacak: İşçilere başka kurumlarda görev başı yapmaları için tanınan 5 günlük süre içtihatlara aykırı olduğu gibi; işçilerin devirden önce doğmuş ve devir tarihinde ödenmesi gereken borçlardan devralan kurumun sorumlu tutulamayacağı, hükmü ciddi bir adaletsizlik durumu oluşturacaktır. Diğer yandan başka kurumlara işçi nakleden mahalli idarelerin nakil sonrasında oluşan işçi sayısında beş yıl süreyle artış yapamayacağı belirtilmekte; ama hizmet alımı için harcama yapılabilir hükmü ile dışarıdan taşeron hizmeti alımına ve kamu hizmetlerinin niteliğinin düşmesine zemin oluşturulmaktadır.

Mevcut Yasa Tasarısı, yap-işlet-devret projelerini yürüten şirketlere kamu kaynaklarının tahsisi; KİT'lerin atıl kapasite ve varlıklarının bedelsiz veya rayiç bedel altında devri; özelleştirme sürecindeki kamu bankalarının gayrimenkul yatırım ortaklıkları ile enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketleri ile TKİ'nin özel sektöre devredilmiş kömür sahalarından yapacağı alımları Kamu İhale Yasası kapsamı dışında tutması yönleriyle de kamu çıkarlarına aykırılık taşımaktadır.

Vakıflar Bankası, Kalkınma Bankası ve BDDK merkezlerinin İstanbul'a taşınması yönündeki düzenleme de uluslararası sermaye çevrelerinin, finans sektörünün merkezini İstanbul olarak yeniden yapılandırılması yönündeki istemleri doğrultusunda gerçekleşmektedir.

Ali Ekber ÇAKAR
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
(26 Ocak 2011)

ÖYKÜ

4. BÖLÜM

Canip SEVİNÇ
Mak-End. Yük. Müh. – Ekonomist

TÜRKŞEKER MAKİNA FABRİKALARININ 85 YILLIK TARİHİ

EMF'da 1998–2002 arasında ortalama 130 civarında işçi istihdam edilmiş ortalama 125 ton/yıl civarında imalat 1530 civarında ürün üzerinde çalışılmış 2002 yılı itibari ile 3,763 milyar TL'lik ciro yaratılmış ve toplam üretim maliyeti 5.694 milyar TL olmuştur.

Bir deprem ülkesi olan Türkiye'de çelik konstrüksiyon imalatı bugün daha da büyük bir öneme sahiptir. Kobe depreminden sonra Japonların Kope kentinin girişine “Bu kentte kum, çimento, kireç, inşaat demiri, tuğla, cam v.s. gibi malzemeler inşaat değil mezar malzemesidir” yazarak kentte okul, hastane, kamu yapıları, fabrikalar başta olmak üzere her alanda çelik konstrüksiyon yapılar kurdukları bilinmektedir. Bu özel imalat bilgisi ülkemizde Şeker Makina Fabrikaları ve daha sonra da KARDEMİR'de gelişim göstermiştir.

Ülkemizin en önemli deprem kuşaklarından birisi olan Erzincan ilinde Erzincan Makina Fabrikalarının bu birikim ve bu kapasiteden önemli bir düzeyde yararlanılamamıştır. Betonarme ve Çelik konstrüksiyon inşaat maliyetleri biri birine çok yakın olmasına rağmen deprem riski olan kentlerimizde bugün de yapsatçı inşaatçılığın ve müteahhitliğin çelik konstrüksiyon alanındaki bilgi ve deneyim birikimi yetersizliği başta olmak üzere sektör alışkanlıklarının sürmesi gibi sebeplerle çelik konstrüksiyon yapılaşmaya gidilemediği görülmektedir.

Aynı şeyler bir başka Makina Fabrikamızın bulunduğu Afyon ili içinde söylenebilir. Afyon

Makina Fabrikasının da da çelik konstrüksiyon atölyesi ve talaşlı imalat atölyeleri mevcuttur. Bu fabrikanın uzmanlık alanı bant konveyör ruloları veya makaraları, sabit veya seyyar pancar boşaltma ve yükleme makineleri ve pancar tarımı için bazı ziraat alet ve makinaları muhtelif depo ve tanklar, su soğutma kuleleri ve parçaları gibi şeker sanayinde kullanılan küçük ve orta boyutta makine ve tesislerdir. Ayrıca orta büyüklükte her türlü kaynaklı imalat ve tezgah işleri yapılmaktadır. Bu fabrika 1977 yılında iki holden oluşacak şekilde yapılmış 8600 m² kapalı olmak üzere 194.316 m² alan üzerine kurulmuştur. Bu fabrikalarda 1998 – 2002 yılları arasında ortalama 100 işçi istihdam edilmiş ortalama 1000 ton civarında imalat yapılmış, 2002 yılı itibariyle ile yıllık ciro 4,307 milyar TL ve toplam üretim maliyeti de 5,911 milyar TL olmuştur.

EMAF Ankara Elektromekanik Aygıtlar Fabrikasına gelince bu fabrika 99 800 m² kapalı ve 547 000 m² kapalı alana sahiptir. Büyüklük olarak Makina İmalat Sanayinde Türkiye ve Ortadoğu'nun en büyük kapasiteli makina fabrikasıdır. Şeker Fabrikalarında kullanılanlar başta olmak üzere her türlü Elektrik ve Elektronik teçhizatın bakımı, onarımı, kalibrasyonu, test edilmesi ve bir kısım teçhizatın projelendirerek yeniden üretimi yapılmaktadır. Fabrika binası Elektrik ve Elektronik ekipmanların bakım, tamir, onarım, test ve üretimi düşünülerek siparişe göre üretim yapan fabrika ve idari binaları kurumun mühendislerince projelendirerek inşa edilmiş özgün bir yapıdır ve belki de kamuda böyle bir amaç için

inşa edilmiş tek örnektir. Fabrika yerleşimi ve çatı dizaynı güneş alan saatler de iç mekanların en iyi şekilde aydınlanmasını sağlayacak şekilde düşünülmüştür. Tesiste; şeker fabrikaları laboratuvar ölçü ve test aygıtları üretimi, her türlü elektrik panoları bakımı ve üretimi, her türlü elektrik motoru bakımı ve onarımı, bilgisayar destekli fabrika otomasyon işleri, montaj ve devreye alma çalışmaları, elektronik ve elektromekanik kantar üretimi, pancar kıyım makinesi üretimi yapılmaktadır.

EMAF tüm bu üretimler için planlama, projelendirme keşif, maliyet çıkarma ve satış sonrası hizmetlerini de yerine getirmektedir. Kampanya döneminde de kampanya dışı bakım onarım döneminde de tüm fabrikalara en hızlı şekilde hizmet verecek bir kurumsal yapıda organize edilmiştir. İleri teknolojileri kullanılarak üretim yapmakta ve ileri teknoloji kullanan işletmelere hizmet pazarlamaktadır. Bu nedenle şeker fabrikaları dışında TÜRKŞEKER'in Makina Fabrikalarına, bazı Tekstil Fabrikalarına, DSİ, ASKİ, İSKİ, Afşin-Elbistan TS, Kemerköy TS, Yeniköy TS, Yatağan TS, Gübre Fabrikalarına ve nihayet Savunma Sanayine çeşitli dallarda hizmet vermektedir.

Ankara Makina Fabrikası, Turhal Makina Fabrikası ISO 9002 ve EMAF TES Kalite Belgesi sahibidir ve tüm ürünler TSE, ISO ve DIN normlarına uygun olarak üretilmektedir.

EMAF'ta 1998 – 2002 arasında ortalama 350 işçi istihdam edilmiş 3250 ton/yıl civarında üretim yapılmış ve 2002 yılı değerleri ile 15, 125 milyar TL'lik ciro yapılmış ve toplam üretim maliyeti 18,661 milyar TL civarında gerçekleşmiştir.

Özetle ifade edildiğinde TÜRKŞEKER Makina Fabrikalarının 5 Makina Fabrikası ve 1 Elektromekanik Aygıtlar Fabrikası'yla aşağıda ana başlıkları verilen işleri yapmakta ve yapma yeteneğine de halen sahip bulunmaktadır.

İlki 85 yıl önce kurulan bu büyük eserler ülkemiz için dün olduğu gibi bugün de çok ama çok önemli ve ihmal edilmemesi gereken sanayi uygulama okullarıdır.

Bu fabrikanın üretim yetenekleri içinde;

- 1 - Komple Şeker Fabrikası
  - 2 - Komple Çimento Fabrikası
  - 3 - Kağıt Fabrikası
  - 4 - Demir Çelik Fabrikası
  - 5 - Buhar Kazanları
  - 6 - Hidrolik Türbinler
  - 7 - Alternatörler
  - 8 - Dişli Kutuları
  - 9 - Dişliler
  - 10 - Pompalar
  - 11 - Ventiller
  - 12 - Vinçler
  - 13 - Her türlü çelik yapılar
  - 14 - Petrokimya tesisleri teçhizatı
  - 15 - Elevatörler, helazonlar, bantlar gibi her çeşit taşıma elemanları
  - 16 - Statik konvertörler
  - 17 - Statik invertörler
  - 18 - Her çeşit güç elektroniği uygulamaları
  - 19 - Orta ve alçak gerilim elektrik şalt sistemleri
  - 20 - Her çeşit elektrik motorları onarımı
  - 21 - Basınç, sıcaklık, pH, iletkenlik, hız, seviye, debi gibi prosesinde kullanılan fiziksel büyüklüklerin ölçümü ve denetimi için aygıtlar
  - 22 - Elektronik ve elektromekanik kantarlar
  - 23 - Ambalaj Makinaları
  - 24 - Bilgisayar destekli otomasyon sistemleri
  - 25 - Savunma sanayi teçhizatı
  - 26 - Her türlü döküm işleri
- Yer almaktadır.

KAYNAKÇA

- Eskişehir Makina Fabrikası Müdürü (EMAF) Gürhan OKTAY'ın anıları
- EMAF Emekli Fabrika Müdürü Erkan ÇETİNKAYA'NIN anıları
- TŞFAŞ Emekli Makina Daire Başkanı Necati BEŞTEPE'nin anıları
- Eskişehir Şeker Fabrikası Emekli Müdürü Rüstem EKMEKÇİ'nin anıları
- Afyon Şeker Fabrikası Emekli Müdürü Erol ATALI'nın anıları
- Afyon Makina Fabrikası Eski Müdürü Mustafa ÇİZMECİ'nin anıları

BİR HEYKEL YIKILIYOR SANATÇILAR NEREDE?

Şu sahneyi gözünüzün önüne getirin: Kars'ta belediye yıkım ekibi heykele doğru hareketleniyor. Yanında emniyet güçleri, eli balyozlu belediye işçileri...

Heykelin önünde ise Mehmet AKSOY tek başına dikiliyor. “Beni çiğnemenen yıkamazsınız” diye haykırıyor. Medya, bu trajik sahneyi kameralarla dünyaya naklediyor.

Hayal değil; çok yakında ekranlarda! 12 Eylül, “Yorgun Savaşçı”yı yakarak tarihe geçmişti, şimdikiiler “İnsanlık Anıtı”nı yıkarak tarihe geçme peşinde...Başbakan'ın “Yıkın bu ucubeyi” talimatı üzerine Kars Belediye Meclisi, AKP-MHP ittifakıyla yıkım kararı aldı. AKSOY'un avukatları karara itiraz ettiler. Şimdi yargı bu itirazı görüşürken Belediye, yıkımı (onlar “kaldırma” diyor) yapacak firma için ihale açacak. AKSOY, “Parçalamadan taşıyamazlar. Taliban durumuna düşeceğiz. Yıktırmayacağım. Önünde duracağım” diyor.

Sanatçılarımız son dönemde insani konularda öne çıkmaya, destek eylemleri yapmaya başladı. Kot taşlama işçileriyle dayanışıyorlar, otizmliler çocuklara sahip çıkıyorlar, çevre hassasiyeti gösteriyorlar. Bu, önemli bir gelişme, saygıdeğer bir çaba...

Ama nedense bu duyarlılığı kendi sorunları söz konusu olduğunda, özgür sanat tehdit altına girdiğinde göstermiyorlar. Bir heykelin yıkımı tartışılırken sanatçılar niçin suskun? Şahsi mırıldanmalar işitiyoruz, ama niye toplu, gür bir ses çıkmıyor? Hava soğuk, Kars uzak da ondan mı? Yoksa “Heykel hakikaten ucube” diye düşündük

lerinden mi? Öyleyse bile bir sanat eserinin bu şekilde hedef alınıp yok edilmesi, kayıtsız kalınacak bir şey mi? Neden Ankara'da bir “Sanatçıma dokunma” yürüyüşü, Kars'ta bir dayanışma konseri, İstanbul'da “Heykel nedir” konulu bir panel, televizyonda tarih boyunca sanat-iktidar ilişkisi üzerine bir açık oturum izlemiyoruz? Neden yazdığı senaryo, baskıyla ve alenen sansürlenmiş Meral OKAY yalnızlıktan yakınıyor?

Neden KILIÇDAROĞLU, şarkıcıların seçim için CHP'nin şarkısını söylemeye korktuğundan şikâyet ediyor? Neden film galalarındaki içki yasağına adamakıllı bir itiraz işitmiyoruz?

Geçenlerde bir TV programında çok tanınmış bir dizi oyuncusuna Muhteşem Yüzyıl'a sansür konusunu sormak istedim: “O konulara hiç girmesek olmaz mı” cevabını aldım. “O konular” dediği, kendi mesleği...Sanatçılar mı apolitikleşti, iktidar mı çok sertleşti acaba?

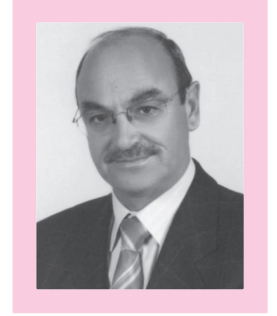
Başbakan'la ters düşme, hedef haline gelme, boykot edilme, ekrandan kesilme, fonlardan beslenememe, “anarşist” diye nitelenme korkuları seziliyor çoğu çevrede...Ama korkulması gereken başka şeyler de var: Mesela “çok seslilik” çağındaki “yok seslilik” kasveti...Mesela en zor döneminde sanata, sanatçıya sahip çıkmamış olmanın ayıbı...Bir heykelin yıkılışına, bir filmin kesilişine susarak onay vermenin ıstırabı... Sanata tüküren, büstü put gibi gören, dizi sansürleyen bir zihniyete itiraz etmiyor olmanın utancı...

Asıl tarihe böyle kaydolmaktan korkmak gerekmez mi?

bizden biri

AHMET ÖNGÜ

Odamızdan “Bizden Biri” köşesine yazı yazmam istendiğinde inanın dostlar, hem sevindim hem de çok heyecanlandım. Genç meslektaşlarıma ve de makina bölümü öğrencisi sevgili kardeşlerime acizane tavsiyelerde bulunacak, başımdan geçen bana göre ilginç olayları yazmaya çalışacağım.

Güzel ve anlamlı yazı yazmak hiç kolay değil. İnsan ne yazacağını pek kestiremiyor. Onun için genç meslektaşlarıma diyorum ki, sosyal, kültürel ve mesleki konularda bol bol okuyun. Kendinizi her yönden geliştirin. Bu sizi toplumda daha saygın, aranan kişi haline getirecektir. Hele birde Lisan biliyorsanız, inanın hayata (1-0) önde başlayacaksınız. İletişim, tanımlama, tarifleme, güleryüz ve mütevazılık vs. gibi olumlu meziyetler iş hayatınızda sizinle yolculuk yapacak, size devamlı puanlar kazandıracak inanın.

1951 yılında Kayseri’de doğdum. Ailemin kök ağacı Selanik-Serfice kasabasına dayanmaktadır. Nereleisin diye sorduklarında bazen, Büyük Önder, Büyük İnsan ATATÜRK’ün hemşerisiyim diye cevaplandırıdığım (öğünerek) oluyordu. Sayın Cumhurbaşkanımız Abdullah GÜL’le aynı dönem, aynı yıl (1968-1969) Kayseri Lisesinden mezun oldum. Hayatın şu garip tesadüfüne bakın ki dostlar, ilk ve şimdiki Cumhurbaşkanımızın yaşadığı topraklarda, teneffüs ettiği havalardan gelmişim.

Liseden mezun olduktan sonra Kayseri’ye yakın olması sebebiyle, şimdiki adı Gazi Üniversitesi olan A.D.M.M.A ne kaydımı yaptırdım. Okulda açıkça itiraf ediyorum Teknik Resim dersinden çok zorlandım. Iraklı, sanat okulu çıkışlı arkadaşımın yardımlarını hiç unutamam. Bende ona Yüksek Matematik dersinde katkı sağladım. İkimizde başardık Meğer” Bilgi paylaşımı ne kadar önemliymiş”.

Yaz tatillerimi arkadaşımın sanayideki oto tamir atölyesinde geçiriyordum. Atölyede arkadaşımın yardım ediyor, el aletlerini temizliyordum. Evet Yıldız anahtarının üzerinde yıldız olmadığını orada gördüm. Kumpas, mikrometre v.s. okumayı, kullanmayı orada öğrendim, ve sevgili arkadaşlar inanın atölyeyi süpürmekten hiç gocunmadım.

“ Bilgi size gelmez siz bilgiye uzanın”. Stajlarınızı lütfen ciddi yapın. Bu imkanı iyi değerlendirin. Her şeyi sorun. Mezun olupta işletmelerde çalışmaya başladığınızda, bir makine elemanı olan “kamanın” veya bir mil merkezindeki “punta deliğinin” ne işe yaradığını kesinlikle sormazsınız. Hata yaparsanız, bunu telafi edemezsiniz. Toplumdan saygı ve sevgi göremezsiniz. “Ustalığı ustalardan öğrenmenin” tam zamanı. Lütfen değerlendirin.

1975 yılında üniversiteden mezun oldum. Türkiye Elektrik Kurumu, M.K.E Gaz Maske Fabrikası, as-

kerlik dönüşü 1978 yılında ise Şeker Şirketinde çalışma hayatına başladım. Şirketime, çeşitli kademelerinde, değişik işlerde ve görevlerde faydalı olmaya gayret ettim. Arızalarda 20-30 saat uyumayarak zevkle çalıştım. Şirketimin yeni kurulan yurtiçi ve yurtdışında (Özbekistan) Şeker Fabrikalarının makine imalat montaj ve işletmelerinde çalışarak ufacıkta olsa şirketime katkı yapmaktan büyük bir haz ve mutluluk duymuş bulunmaktayım.

Genç meslektaşlarımın, ne kadar çok kurumda çalışmışsın, biz bir iş bile bulamıyoruz diye hayıflandıklarını duyar gibiyim. Haklılar hem de dünya kadar. Özelleştirme adı altında birçok kamu kurumları (yukarıda bahsedilen yeni yapılan 10-15 senelik Şeker Fabrikaları) satılıyor, kapanıyor. (Özelleştirmeler doğru mu, gerekli mi) Bu ayrı bir yazı konusu. Önlerinde KPSS diye bir uçurum var. Özel kuruluşlar tecrübe diyor. Devlet İşletmeleri bir avuç teknik elemana görev veriyor. İnanın sevgili meslektaşlarım, bu hususta Odamız büyük uğraş ve çaba içerisinde. Şanslı olupta Organize Sanayi Bölgesinde çalışan genç meslektaşlarımızın, özlük hakları ve çalışma şartlarının düzeltilmesinde elinden geleni yapıyor yapmayada devam ediyor.. Ben buna

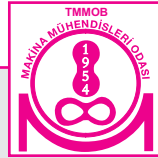
canlı şahitlik yaptım. Ama nereye kadar. O kadar imkansızlıklarla savaşıyor ki. Fakat şunu unutmayın “ can veren Allah, O kulunun rızkını da verir.”Büro açıp 2-3 sene sonra kazanan gençlerle öğünüyorum. Biraz sabır ve gayret “bilgi ve iş size gelmez. Siz ona gidin”.

Sevgili dostlar, her başlangıcın bir sonu olacağından bende 2008 yılının başında Eskişehir Şeker Makina Fabrikasından Teknik Müd. Yrd. olarak emekli oldum. Biri Maliyeci, biri Makina Mühendisi olmak üzere iki evlat babasıyım. Halen Eskişehir'de bir yapı denetim firmasında ve Odamızın Çevre Komisyonunda çalışmaktayım.

Genç meslektaşlarıma ve tüm teknik eleman arkadaşlarıma sonsuz başarılar, sağlık ve mutluluklar ve de iyi şanslar diliyorum.

Üyemize

*bundan sonraki yaşamında sağlık,
mutluluk ve başarı dolu günler dileriz.*

**KOMİSYONLARIMIZIN
ŞUBE ÇALIŞMALARINA DAHA AKTİF
KATILIMLARINI BEKLİYORUZ.**

Sanat

Rahmi EMEÇ

Mühendislik, Sanat... Veya: Mühendis Sanatçı

Sanat ve mühendislik konusunun buluştuğu ve ayrıldığı noktalar üzerine pek düşünmedim. Bildiğim bir şey var: ikisi de farklı disiplinlerin işidir. Ama, tümüyle ayrı yerlere de konulamaz kanımca. Çünkü, mühendisliğin içinde sanat da vardır; yapılan işin estetik boyutları, göze hoş gelmesi, en azından sanatla kucaklaşır.

Burada, sanatı yazın alanı, bir başka deyimle edebiyat olarak ele alacak olursak, bir şeyi ifadeye “sözcükleri” kullanıyoruz demektir. Mühendisliği de “rakamlar” olarak düşünmemiz gerekecektir bu durumda.

Sözcükler; “sosyal alanın” ses değerlerini, görünüşünü, anlatımını, çağrışımlarını, hayal dünyasının ifade biçimini, dünü-bugünü ve yarını insanların dünyasına taşımamıza aracılık eder bir bakıma. Kuşkusuz, söylenen her söz, yazılan her dize şiir değildir. Her metin öykü, roman veya edebiyatın bir başka alanına ilişkin olmayabilir. Edebiyat, özellikle şiir, günlük konuşma dilinin ötesine taşar, orada, günlük dildeki ifade biçimleri kırılmış, çağrışımlarla dolu ve çok anlatımlı bir sözcükler dizini çıkmıştır karşımıza. Günlük dilin hemen tüketilmeye elverişli hali, edebiyatın dünyasından, onun estetik dokusundan uzaktır. Mühendisliğin “rakamlarla” ifade ettiği dünya, bir denge üzerinde şekillenir. Önceye dayalı bilgi birikimi, teknolojik gelişmeler, yaşamsal tecrübelerin örgüsü içinde, tam

da “denge” söz konusudur. Denebilir ki, yaratılan dünyada hemen her şey belli bir dengeye, neredeyse belli bir şekle bağlıdır. Rakamların çarpılması, toplanması, çıkarılması ve bölünmesiyle kurulan denge, önemli bir unsurdur burada.

Sözcükler, sanatsal olanın, sanatsal derken işaret ettiğimiz edebiyatın görünürdeki yapı taşlarıdır. Rakamlar da mühendisliğin...

İkisini buluşturan temel gövde, aslında ikisinin de “yaşama dair” olmasıdır ve insan yaşamının hemen her alanında kendi varlıklarını hissettirmesidir. Bugün mühendisliğin girmediği bir yaşamsal alandan söz edilebilir mi? Sanat da, yaşamın her alanında vardır; kimi zaman şiir olarak, kimi zaman resim, müzik olarak...

Hangi sanat dalına bakarsanız bakın, mühendisliği iş edinmiş de olsa, yüzlerce sanatçı mühendise, ya da sözcüklere yer değiştirerek saptama yapalım, mühendis sanatçıya rastlamamız mümkündür.

Önceden pek kafa yormadığım bu konuda, şunu, daha açık söyleyebilirim galiba: Bir mühendis, elindeki rakamlarla, yaptığı işe “denge” verirken, sanatın içinde de üretim yapıyorsa, yaptığı mühendislik işine; daha fazla duygu, daha fazla çağrışım, daha fazla estetik katabilir.

Bizim Köşe

DOĞUM

- Üyemiz Murat YALAMAN'ın 04.01.2011 tarihinde bir erkek çocuğu dünyaya geldi. “**Berkay**”a mutlu ve sağlıklı bir yaşam dileriz.
- Üyemiz Murat İlker ÇELİK'in 07.01.2011 tarihinde bir kız çocuğu dünyaya geldi. “**Zeynep**”e mutlu ve sağlıklı bir yaşam dileriz.
- Üyemiz Ferhat Özkan ÖZER'in 25.01.2011 tarihinde bir kız çocuğu dünyaya geldi. “**Defne Mısra**”ya mutlu ve sağlıklı bir yaşam dileriz.
- Üyelerimiz Güneş TÜRKMEN ile Pınar TÜRKMEN'in 09.02.2011 tarihinde bir erkek çocuğu dünyaya geldi. “**Ufuk**”a mutlu ve sağlıklı bir yaşam dileriz.
- Şube Yönetim Kurulu Üyesi Fevzi OLGUN'un 11.02.2011 tarihinde bir kız çocuğu dünyaya geldi. “**Nisa**”ya mutlu ve sağlıklı bir yaşam dileriz.

EVLİLİK

Üyelerimiz :

- Kütahya İl Temsilciliği Teknik Görevlisi Merve ŞENTÜRK 05.02.2011 tarihinde Yunus ACAR ile
- Abdülkerim AKTAŞ 06.02.2011 tarihinde Süheyla ÖZKAN ile

evlendi.

Çiftlere mutluluklar dileriz.

VEFAT

- Üyemiz Abdullah BIRTIL 16.02.2011,
- Üyemiz Mustafa ETİZ'in annesi Nadide ETİZ 07.02.2011,
- Üyemiz Beyhan EGÜZ'ün annesi Münüre ÇETİN 08.02.2011,
- Üyemiz Burhan MERMER'in babası Mestan MERMER 14.02.2011,
- Üyemiz Kazım Erdem AKSOY'un annesi Saniye AKSOY 19.02.2011,
tarihinde vefat etmiştir.
Ailelerinin ve yakınlarının üzüntülerini paylaşır, başsağlığı ve sabır dileriz.

Üyelerimize Yönelik

Solidwork 2009 & Autocad 2008

Catia V5

&

Inventor 2008

Kurslarımız

Devam Etmektedir.

**Üyelerimizle ilgili
evlilik, doğum, vefat, terfi,
işyeri değişikliği
haberlerini Odamıza bildirmenizi
bekliyoruz.**

SÖZÜN ÖZÜ

HİKMET CERRAH

